EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, XXX.
[…](2022) XXX draft

SENSITIVE*
UNTIL ADOPTION

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

par neformāliem ieteikumiem attiecībā uz tādiem jauniem vai neatrisinātiem jautājumiem saistībā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102. pantu, kuri rodas atsevišķos gadījumos (ieteikumu vēstules)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

* Distribution only on a 'Need to know' basis - Do not read or carry openly in public places. Must be stored securely and encrypted in storage and transmission. Destroy copies by shredding or secure deletion. Full handling instructions https://europa.eu/!db43PX

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS

par neformāliem ieteikumiem attiecībā uz tādiem jauniem vai neatrisinātiem jautājumiem saistībā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102. pantu, kuri rodas atsevišķos gadījumos (ieteikumu vēstules)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

I. REGULA (EK) Nr. 1/2003

1. Līguma par Eiropas Savienības darbību ("LESD") 101. un 102. panta izpildes panākšanas sistēma tika izveidota ar Regulu (EK) Nr. 1/2003(1). Lai gan Regulas (EK) Nr. 1/2003 mērķis ir ļaut Komisijai koncentrēties uz tās galveno uzdevumu, proti, konkurences noteikumu efektīvu īstenošanu, tā arī rada juridisko noteiktību, jo tajā ir paredzēts, ka līgumi(2), uz kuriem attiecas LESD 101. panta 1. punkts, bet kuri atbilst LESD 101. panta 3. punkta nosacījumiem, ir spēkā esoši un pilnībā izpildāmi bez konkurences iestādes iepriekšēja lēmuma (Regulas (EK) Nr. 1/2003 1. pants).

2. Lai gan Regulā (EK) Nr. 1/2003 Komisijai, dalībvalstu konkurences iestādēm un dalībvalstu tiesām paralēli paredzēta kompetence pilnībā piemērot LESD 101. un 102. pantu, minētais regulējums ar virkni pasākumu vienlaikus ierobežo nekonsekventas piemērošanas risku, tādējādi nodrošinot uzņēmumiem tiesiskās noteiktības primāro aspektu, kā atspoguļots Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā(3), t. i., to, ka konkurences noteikumi tiek konsekventi piemēroti visā Savienībā.

3. Uzņēmumiem parasti ir labas iespējas novērtēt savu darbību likumību tādā veidā, lai tie varētu pieņemt uz informāciju balstītu lēmumu par to, vai turpināt līgumu vai vienpusēju darbību, un kādā veidā to darīt. Tiem ir pieejami fakti, un to rīcībā ir grupu atbrīvojuma regulu, judikatūras un spēkā esošo Komisijas lēmumu satvars, kā arī visaptveroši ieteikumi Komisijas pamatnostādnēs un paziņojumos, kas ir sniegti, lai turpmāk palīdzētu uzņēmumiem veikt pašnovērtējumu(4). Komisija ir izstrādājusi arī pamatnostādnes par LESD 101. panta 3. punkta piemērošanu(5). Tās ļauj uzņēmumiem lielākajā daļā gadījumu ticami novērtēt to līgumus attiecībā uz LESD 101. pantu.

4. Ja, neraugoties uz iepriekš minētajiem elementiem, no attiecīgajiem gadījumiem izriet patiesa nenoteiktība, jo tie rada jaunus vai neatrisinātus jautājumus par LESD 101. vai 102. panta piemērošanu, atsevišķi uzņēmumi var lūgt Komisijai sniegt neformālus ieteikumus(6). Saskaņā ar šā paziņojuma II iedaļā izklāstītajiem principiem pieprasījums sniegt ieteikumus nedod tā iesniedzējam tiesības saņemt šādus ieteikumus, jo ar šo paziņojumu nedrīkst no jauna ieviest sistēmu, kas būtu pretrunā Regulas (EK) Nr. 1/2003 pašnovērtējuma sistēmai. Tomēr, ja Komisija to uzskata par lietderīgu un ievērojot tās izpildes prioritātes, tā par 101. vai 102. panta interpretāciju var sniegt šādus neformālus ieteikumus rakstiskā paziņojumā (ieteikumu vēstulē). Šajā paziņojumā ir izklāstīta sīkāka informācija par šo instrumentu.

II. SATVARS NOVĒRTĒJUMAM PAR TO, VAI IZDOT IETEIKUMU VĒSTULI

5. Ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 Komisijai ir piešķirtas pilnvaras efektīvi izmeklēt LESD 101. un 102. panta pārkāpumus un saukt pie atbildības par tiem, kā arī piemērot sankcijas(7). Viens no galvenajiem Regulas (EK) Nr. 1/2003 mērķiem ir nodrošināt Savienības konkurences noteikumu efektīvu izpildi, izveidojot pašnovērtējuma sistēmu, tādējādi atceļot iepriekšējo paziņošanas sistēmu un ļaujot Komisijai koncentrēt savu izpildes politiku uz vissmagākajiem LESD 101. un 102. panta pārkāpumiem(8).

6. Lai gan Regula (EK) Nr. 1/2003 neskar Komisijas spēju izdot neformālus ieteikumus atsevišķiem uzņēmumiem(9), kā noteikts šajā paziņojumā, šī spēja nedrīkstētu ietekmēt Regulas (EK) Nr. 1/2003 galveno mērķi, proti, nodrošināt LESD 101. un 102. panta efektīvu izpildi. Tāpēc Komisija var sniegt neformālus ieteikumus atsevišķiem uzņēmumiem tikai tiktāl, ciktāl tas ir saderīgi ar tās izpildes prioritātēm.

7. Ievērojot 6. punktu, Komisija, saņēmusi pieprasījumu par ieteikumu vēstuli, apsvērs, vai ir lietderīgi šādu pieprasījumu apstrādāt. Ieteikumu vēstules izdošanu var apsvērt tikai tad, ja rīcības vai iecerētās rīcības faktu un juridisko apsvērumu *prima facie* novērtējums liecina, ka, pēc Komisijas ieskatiem, ir pamatoti iemesli skaidrojumus par LESD 101. vai 102. panta piemērojamību attiecīgajam līgumam vai vienpusējai darbībai sniegt, nosūtot ieteikumu vēstuli. Šāds *prima facie* novērtējums balstīsies uz šādiem diviem kumulatīviem elementiem:

(a) jauni vai neatrisināti jautājumi — līguma vai vienpusējās darbības novērtējums pēc būtības attiecībā uz LESD 101. vai 102. pantu rada jautājumu par to, kā piemērot tiesību aktus, attiecībā uz kuriem spēkā esošajā Savienības tiesiskajā regulējumā, tostarp Eiropas Savienības Tiesas judikatūrā, nav pietiekamas skaidrības, ne arī pietiekamu publiski pieejamu vispārēju ieteikumu Savienības līmenī par lēmumu pieņemšanas praksi vai iepriekšējām ieteikumu vēstulēm; kā arī

(b) interese par ieteikumu sniegšanu — līguma vai vienpusējas darbības *prima facie* novērtējums liecina, ka LESD 101. vai 102. panta piemērojamības publiska precizēšana, izmantojot ieteikumu vēstuli, radītu būtisku pievienoto vērtību, ņemot vērā vienu vai vairākus no šādiem elementiem:

- to preču vai pakalpojumu faktiskā vai potenciālā ekonomiskā nozīme, uz kuriem attiecas līgums vai vienpusējā darbība, jo īpaši ņemot vērā patērētāju intereses;
- vai līguma vai vienpusējās darbības mērķi ir būtiski Komisijas prioritāšu vai Savienības interešu sasniegšanai;
- attiecīgo uzņēmumu veikto vai veicamo ieguldījumu apjoms, kas ir saistīti ar līgumu vai vienpusējo darbību; kā arī
- cik lielā mērā līgums vai darbība atbilst vai var atbilst plašākai izmantošanai.

8. Komisija parasti neizskata pieprasījumu par ieteikumu vēstuli nevienā no šādiem gadījumiem:

- pieprasījumā izvirzītie jautājumi ir identiski vai līdzīgi jautājumiem, kas izvirzīti Eiropas Savienības Tiesā izskatīšanā esošā lietā; vai
- pieprasījumu vai vienpusējo darbību, uz ko attiecas lūgums, izskata Komisijā, dalībvalsts tiesā vai dalībvalsts konkurences iestādē.

9. Komisija neizskata hipotētiskus jautājumus un nesniedz ieteikumu vēstules par līgumiem vai vienpusēju darbību, ko puses vairs neīsteno. Tomēr uzņēmumi var iesniegt Komisijai pieprasījumu sniegt ieteikumu vēstuli par jautājumiem, ko rada viņu iecerēts līgums vai vienpusēja darbība, t. i., jautājumi pirms minētā līguma vai vienpusējās darbības īstenošanas. Šādā gadījumā plānošanai ir jābūt pietiekami ilgai, lai varētu izskatīt pieprasījumu.

III. NORĀDES PAR TO, KĀ PIEPRASĀMI IETEIKUMI

10. Uzņēmums vai uzņēmumi, kas ir noslēguši vai plāno noslēgt līgumu vai veikt vienpusēju darbību, uz kuru varētu attiekties LESD 101. vai 102. pants, pieprasījumu var iesniegt attiecībā uz interpretācijas jautājumiem, kas izriet no šāda līguma vai vienpusējas darbības.

11. Pieprasījums par ieteikumu vēstuli jānosūta uz šādu adresi:

European Commission
Directorate-General for Competition
For the attention of the Antitrust Registry
1049 Bruxelles/Brussel
Belgique/België

vai pa e-pastu comp-greffe-antitrust@ec.europa.eu.

12. Pieprasījumā par ieteikumu vēstuli tā iesniedzējam(-iem) jānorāda:

- visu attiecīgo uzņēmumu identitāte, kā arī viena adrese saziņai ar Komisiju;
- konkrētie jautājumi, par kuriem vēlas iegūt neformālus ieteikumus;
- pilnīga un izsmeļoša informācija par visiem aspektiem, kas ir būtiski uz informāciju balstītam novērtējumam par uzdotajiem jautājumiem, tostarp attiecīgā dokumentācija, lai Komisija varētu izdot ieteikumu vēstuli, pamatojoties uz sniegto informāciju;
- pieprasījuma iesniedzēja(-u) sākotnējais pašnovērtējums, ņemot vērā šā paziņojuma 7. punkta a) apakšpunktu, par to, kāpēc pieprasījumā ir iekļauts(-i) jauns(-i) vai neatrisināts(-i) jautājums(-i), ņemot vērā spēkā esošo Savienības tiesisko regulējumu, tostarp Eiropas Savienības Tiesas judikatūru, publiski pieejamus vispārīgus ieteikumus Savienības līmenī par lēmumu pieņemšanas praksi vai iepriekšējās ieteikumu vēstules;
- pieteikuma iesniedzēja(-u) sākotnējais pašnovērtējums par LESD 101. vai 102. panta piemērošanu jaunam vai neatrisinātam(-iem) jautājumam(-iem), kas izriet no līgumā vai vienpusējās darbības;
- visa pārējā informācija, kas ļauj izvērtēt pieprasījumu, ņemot vērā šā paziņojuma 7.–9. punktā paskaidrotos aspektus, tajā skaitā jo īpaši paziņojums, ka līgumu vai vienpusējo darbību, uz kuru attiecas pieprasījums, neizskata dalībvalsts tiesā vai konkurences iestādē;
- ja pieprasījumā ietverti elementi, kurus uzskata par komercnoslēpumiem, — šo elementu skaidra identifikācija;
- jebkāda cita informācija vai dokumentācija, kas ir būtiska līguma vai vienpusējas darbības novērtēšanai.

IV. PIEPRASĪJUMA APSTRĀDE

13. Komisija principā izvērtē pieprasījumu, pamatojoties uz sniegto informāciju, un neapstrādā pieteikumus, kas neatbilst šā paziņojuma 12. punktā noteiktajām prasībām. Tomēr Komisija var izmantot papildu informāciju, kas ir tās rīcībā no publiskiem avotiem, iepriekšējās judikatūras, lēmumu pieņemšanas prakses un ieteikumu vēstulēm Savienības līmenī vai no jebkura cita avota, un var lūgt pieprasījuma iesniedzējam(-iem) vai — izņēmuma gadījumos — citām atlasītām personām sniegt papildinformāciju.

14. Komisija ar tai iesniegto informāciju var dalīties ar dalībvalstu konkurences iestādēm un saņemt no tām informāciju. Tā var apspriest pieprasījuma būtību ar dalībvalstu konkurences iestādēm pirms ieteikumu vēstules izdošanas.

15. Atsaucoties uz šā paziņojuma 13. un 14. punktu, uz pieprasījuma iesniedzēja(-u) vai citu izraudzītu trešo personu sniegto informāciju attiecas Regulas (EK) Nr. 1/2003 28. pantā izklāstītie noteikumi par dienesta noslēpumu.

16. Ja ieteikumu vēstule netiek izdota, Komisija par to rakstiski informē pieprasījuma iesniedzēju(-s).

17. Pieprasījuma iesniedzējs(-i) jebkurā laikā var atsaukt savu pieprasījumu. Šādos gadījumos ieteikumu vēstule netiek izdota. Jebkurā gadījumā informācija, kas sniegta saistībā ar lūgumu sniegt neformālus ieteikumus, paliek Komisijas ziņā, un to var izmantot turpmākajās procedūrās saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1/2003.

18. Pieprasījums par ieteikumu vēstuli neskar Komisijas pilnvaras sākt izskatīšanu saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1/2003 attiecībā uz pieprasījumā izklāstītajiem faktiem.

V. IETEIKUMU VĒSTULES

19. Komisijas izdotajā ieteikumu vēstulē ir izklāstīts:

- kopsavilkuma apraksts par faktiem, uz kuriem tā ir balstīta;
- juridiskais pamatojums Komisijas izpratnei par LESD 101. vai 102. panta piemērošanu jaunajam vai neatrisinātajam jautājumam, kurš izriet no līguma vai vienpusējās darbības.

20. Ieteikumu vēstule var attiekties tikai uz daļu no pieprasījumā uzdotā(-ajiem) jautājuma(-iem). Tā var ietvert arī aspektus papildus tiem, kas izklāstīti pieprasījumā. Vajadzības gadījumā Komisija ieteikumu vēstulē var noteikt tās piemērošanas termiņu vai norādīt, ka ieteikumu vēstules pamatā ir konkrētu faktisku apstākļu esamība vai neesamība.

21. Ieteikumu vēstules tiks publicētas Komisijas tīmekļa vietnē, ņemot vērā pieprasījuma iesniedzēja(-u) likumīgās intereses savu komercnoslēpumu aizsargāšanā. Komisija pirms ieteikumu vēstules publicēšanas vienosies ar pieteikuma iesniedzēju(-iem) par vēstules publisko redakciju.

VI. IETEIKUMU VĒSTUĻU IETEKME

22. Ieteikumu vēstules galvenokārt ir paredzētas tam, lai palīdzētu uzņēmumiem pašiem veikt uz informāciju balstītu novērtējumu par saviem līgumiem vai vienpusējām darbībām. Ieteikumu vēstules ne pieprasījuma iesniedzējam(-iem), ne trešai personai nav saistošas. Šajā ziņā pieprasījuma iesniedzējs(-i) joprojām ir atbildīgs(-i) par savu pašnovērtējumu attiecībā uz LESD 101. vai 102. panta piemērojamību.

23. Ieteikumu vēstule nevar ietekmēt tāda paša jautājuma novērtējumu Eiropas Savienības Tiesā, dalībvalstu konkurences iestādēs vai dalībvalstu tiesās.

24. Ja līgums vai vienpusēja darbība ir bijusi faktiskais pamats ieteikumu vēstulei, Komisijai nav liegts pēc tam pārbaudīt šo pašu līgumu vai vienpusējo darbību saskaņā ar Regulā (EK) Nr. 1/2003 norādīto procedūru. Šādā gadījumā Komisija ņem vērā iepriekšējo ieteikumu vēstuli, jo īpaši ņemot vērā pamatā esošo faktu izmaiņas, visus jaunos aspektus, ko atklājusi Komisija vai kas izvirzīti sūdzībā, Eiropas Savienības Tiesas judikatūras attīstību vai plašākas izmaiņas Komisijas politikā un attīstībā attiecīgajos tirgos.

25. Ieteikumu vēstulē iekļautie skaidrojumi par LESD 101. vai 102. panta piemērojamību ir nepārprotami atkarīgi no pieprasījuma iesniedzēja(-u) sniegtās informācijas precizitātes un patiesuma, un jebkādas būtiskas novirzes no pieprasījuma iesniedzēja(-u) sniegtās informācijas padara ieteikumu vēstuli par spēkā neesošu.

26. Ieteikumu vēstules nav Komisijas lēmumi un nav saistošas dalībvalstu konkurences iestādēm vai tiesām, kurām ir pilnvaras piemērot LESD 101. un 102. pantu. Tomēr dalībvalstu konkurences iestādes un dalībvalstu tiesas var ņemt vērā Komisijas izdotās ieteikumu vēstules, ko tās uzskata par atbilstošām lietas kontekstā.

(1) Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti Līguma 81. un 82. pantā (OV L 1, 4.1.2003., 1.–25. lpp.). Kopš 2009. gada 1. decembra EK līguma 81. un 82. pants ir kļuvuši attiecīgi par Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102. pantu. Abi noteikumu kopumi būtībā ir identiski. Šajā paziņojumā atsauces uz LESD 101. un 102. pantu vajadzības gadījumā jāsaprot kā atsauces attiecīgi uz EK līguma 81. un 82. pantu. LESD ieviesa arī dažas izmaiņas terminoloģijā, piemēram, aizstāja "Kopiena" ar "Savienība" un "kopējais tirgus" ar "iekšējais tirgus". Ja nozīme paliek nemainīga, visā šajā paziņojumā tiek izmantota LESD terminoloģija.

(2) Šajā paziņojumā ar terminu "līgums" apzīmē līgumus, uzņēmumu apvienību lēmumus un saskaņotās darbības. Dominējošu uzņēmumu rīcību apzīmē ar terminu "vienpusēja darbība". Termins "uzņēmumi" attiecas arī uz "uzņēmumu apvienībām".

(3) Eiropas Savienības Tiesu veido divas tiesas: Tiesa un Vispārējā tiesa.

(4) Komisija ir izdevusi grupu atbrīvojuma regulas, pamatnostādnes un paziņojumus. Turklāt Komisija publicē savus lēmumus. Visi dokumenti ir pieejami šādā tīmekļa vietnē: https://ec.europa.eu/competition-policy/index_en

(5) Komisijas paziņojums — Pamatnostādnes par Līguma 81. panta 3. punkta piemērošanu (97. lpp.).

(6) Sk. 38. apsvērumu Regulā (EK) Nr. 1/2003.

(7) Sk. jo īpaši Regulas (EK) Nr. 1/2003 7.–9., 12., 17.–24. un 29. pantu.

(8) Sk. jo īpaši 3. apsvērumu Regulā (EK) Nr. 1/2003.

(9) Sk. 38. apsvērumu Regulā (EK) Nr. 1/2003.